

DE POLITIEKE
ONDERNEMER

DE SOLIST

DE RECHTSPRAKER

Zeven (politieke) ondeugden

Integriteit gaat meestal over bonnetjes, nevenfuncties, misstappen en overtredingen. Integriteit gaat ook altijd over personen. Vooral over anderen. Niet over onszelf. Liever niet. In de praktijk is de ondeugd echter niet ver weg. De uitdaging is de ondeugden daarom ook in onszelf te herkennen. En, er ook iets mee te doen. Waar ligt dan huiswerk? Huiswerk voor onszelf, de fractie en het collectief waar we binnen functioneren? Kortom hoe voorkomen we (politieke) ondeugden? Om het gesprek hierover te stimuleren zijn zeven typologieën uitgewerkt. Niet om volledig te zijn, maar om te laten zien dat integriteit niet eindimensionaal is.

DE BOKSER

DE RISICOMIJDER

DE SPIEGELAAR

DE STAPELAAR

DE STAPELAAR

HERKENBAAR AAN:

- verzet veel werk;
- combineert meerdere functies;
- als druk toeneemt, ligt onzorgvuldigheid op de loer;
- bij misstappen zegt de stapelaar: "Waar gehakt wordt vallen spaanders..." of "Mijn accountant had mij hiervoor moeten waarschuwen..."

AANDACHT VOOR?

De stapelaar gaat er vanuit dat anderen wel begrip hebben voor fouten. Aandachtspunt is beter aan te sluiten op de beleving en de boodschap van anderen. Dingen kunnen anders overkomen dan bedoeld. Het verdient aanbeveling hieraan meer "priori-tijd" te geven.

DE RISICOMIJDER

HERKENBAAR AAN:

- voorkomen is beter dan genezen: risico's zijn er om vermeden te worden;
- regels zijn belangrijker dan mensen;
- geeft de jurist altijd het laatste woord;
- voorkomt liever gedoe, ook al is het iemands recht om iets te doen.

AANDACHT VOOR?

Zet onbedoeld mensen die andere keuzes maken in kwaad daglicht. Aandachtspunt: leer onderscheid te maken tussen moed en durf enerzijds en overmoed en waaghalzerij/risicovol handelen anderzijds.

DE SPIEGELAAR

HERKENBAAR AAN:

- goede bedoelingen;
- de spiegelelaar kijkt in de spiegel, en... ziet zichzelf;
- integriteit staat op nummer 1, maar onduidelijk is waar dit uit blijkt;
- niet gewapend tegen mensen met minder goede bedoelingen.

AANDACHT VOOR?

Het operationaliseren van waarden is een eerste aandachtspunt. Ook het concretiseren van eigen doelen en resultaten vraagt om aandacht. Wat verstaat betrokkene onder 'integriteit' en hoe brengt hij/zij dat in praktijk?

Herkent u zichzelf?

Niemand is perfect. Iedereen heeft z'n sterke en zwakkere kanten; z'n kwaliteiten en z'n valkuilen. De uitdaging is daar ook iets mee te doen. Onderstaand treft u drie vragen om voor de spiegel mee te oefenen of, belangrijker nog, om met elkaar over in gesprek te gaan...

- In welke omschrijving herkent u zichzelf het meest? Op welke type bent u soms wel (een beetje) jaloers?
- Wat kunt u doen om uzelf (meer) weerbaar te maken?
- Wie uit uw directe omgeving herkent u in de omschrijvingen? Wat kunt u doen om betrokkene (meer) weerbaar te maken?

Meer weten over integriteit en de uitdaging waar u voor staat? Neem contact op met Gert-Jan Broer (06-25687581) of Jan van der Bel (06-29051307).

© Griffie gemeente Almere / Van der Bel Consultancy

DE BOKSER

HERKENBAAR AAN:

- neemt geen blad voor de mond;
- maakt van hart geen moordkuil;
- de bokser benoemt, deelt uit en incasseert;
- en... maakt meer kapot dan lief is: "zo was het niet bedoeld...", maar ja: iemand moet het toch zeggen?"

AANDACHT VOOR?

Vrijheid van meningsuiting weegt zwaar. Zeker wanneer er dingen op het spel staan. Maar... het is de toon die de muziek maakt'. Aanbeveling voor de bokser is daarom te leren 'timen' en 'doseren'.

DE RECHTPRATER

HERKENBAAR AAN:

- flexibiliteit en wens tot nuanceren: feiten staan niet op zichzelf, je moet het in de juiste context zien;
- of 'iets mag' hangt af van de omstandigheden;
- een beetje krom kan soms ook recht zijn..., volgens de rechtprater.

AANDACHT VOOR?

In het publieke debat is weinig/geen ruimte voor nuance. Gedrag dient na-rekenbaar en consequent te zijn. Aanbeveling voor de rechtprater is stil te staan bij de vraag: kan de maat ook vol zijn? Want waar het op lijkt, is 'innerlijk weglopen'; voor wie precies?

DE POLITIEKE ONDERNEMER

HERKENBAAR AAN:

- is de politiek in gegaan om 'zaken' voor elkaar te krijgen;
- regels, mensen en draagvlak zijn ondergeschikt aan het doel;
- regels zijn er voor de mensen, niet andersom.

AANDACHT VOOR?

De overheid is geen bedrijf. De lijn tussen voortvarend maatwerk en willekeur is soms dun. Meer aandacht voor risico's door daadkracht is daarom harde noodzaak. Uitdaging is daarom zorgvuldigheid in balans te brengen met daadkracht. Bij voorkeur langs de weg van draagvlak.

DE SOLIST

HERKENBAAR AAN:

- weinig aandacht voor omgeving;
- handelt en spreekt vooral vanuit eigen beleving en belang;
- heeft de overtuiging dat het algemeen belang niet bestaat; opvattingen conflicteren altijd;
- is bang onder de voet te worden gelopen.

AANDACHT VOOR?

Dat het lastig is om tot consensus te komen, betekent niet dat andere opvattingen er niet toe doen of dat partijen niet hoeven te worden gehoord. De politiek is gehouden aan het 'zorgvuldigheidsbeginsel' (Awb); 'alle' belangen moeten worden afgewogen bij een besluit!